

Kitekint? - Kapitalizmus és demokrácia 2040-ben

2009 szeptember 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Hogyan néz ki majd a világ 2040-ben? Mind több jel mutat arra, hogy a globális gazdaság húzóereje Kína és India lesz, s?t: Ázsia lesz a demokrácia fáklyaviv?je.

Ázsia veszi át a stafétabotot Európától

A bostoni Cambridge egyetemen m?köd? Nemzeti Gazdaságkutató Iroda az egyik legérdekesebb amerikai stratégiai m?hely, mely Robert W. Fogel által készített új elemzésében azzal foglalkozik: hogyan is néz ki majd a világ 2040-ben? A tanulmány legfontosabb megállapítása, hogy a 15 fejlett európai állam növekszik ugyan 2040-ig, de nem tart lépést Kína és India felemelkedésével. Így az ázsiai liberális nemzetek lesznek a XXI. század demokratikus eszméinek zászlóviv?i. Ez mellbevágó, mert abban eddig is mindenki egyetértett, hogy a két ázsiai óriás gazdasági nagyhatalommá válik, de hogy Ázsia lesz a demokrácia fáklyaviv?je, nos, ez újdonság.

2000-ben a globális gazdaság 73 százalékát, a világ népességének 58 százalékát hat ország(csoport) adta: az Egyesült Államok, az Európai Unió, India, Kína, Japán és DélkeletÁzsia. Az Egyesült Államok 22, az EU 21, Kína 11, Japán 8, India 5, Délkelet-Ázsia pedig 6 százalékban járult hozzá a globális GDPhez, miközben a világ többi része összesen csak 28 százalékot adott hozzá.

2040-re azonban a kép megváltozik: Kína adja majd a globális GDP 40, az Egyesült Államok 14, India 12, az "ázsiai hatok" további 12 százalékát, az EU 15 gazdag állama csak 5, Japán pedig 2 százalékos súllyal szerepel benne. Kína négyszeresére, India kétszeresére növeli világgazdasági erejét, miközben az Egyesült Államok súlya a harmadával, Japáné a negyedére, az EUé az ötödére csökken. A világ gazdagsága még jobban összpontosul a "hatok" kezében, mert 40 év alatt 73 százalékról 85 százalékra n? részesedésük a globális GDP-b?l. Míg az európai piac 40 év alatt 60 százalékkal lesz nagyobb, az amerikai piac 300, Indiáé 1400, Kínáé pedig 2400 százalékkal b?vül. Szédít? számok.

Kína 2000-ben még szegény ország volt, 2040-ben már szupergazdag lehet, és akkor háromszor nagyobb lehet a gazdasága, mint 2000-ben a teljes globális gazdaság volt. A kínai siker mögött a szerz? szerint a közép- és fels?fokú oktatás fejlesztése áll majd. Amerikai felmérések azt jelzik, hogy a diplomás munkaer? háromszor, a középiskolát végzett kétszer termelékenyebb, mint az általános iskolát végzett munkaer?. Kína a következ? nemzedékben 100 százalékkal emeli a középiskolások, 50 százalékkal a diplomások arányát, ami évi 6 százalékot ad az éves GDP-növekedéshez. 1998-ban a kínai elnök a fels?oktatás fejlesztésére szólított fel, majd a következ? négy évben 3,4 millióról 9 millióra n?tt a középiskolások és egyetemisták száma, miközben a külföldön tanulók aránya is 152 százalékkal n?tt.

Az el?rejelzés szerint politikai törés nem várható, mert a kínai vezetés fokozatosan beemeli a gazdasági és társadalmi elitet a vezetésbe. A Központi Bizottság diplomával rendelkez? tagjainak aránya 1982 és 2002 között 0,5 százalékról 99 százalékra n?tt. Az elit felemelkedése föderális irányítási rendszert hoz létre a korábbi központosított rendszerrel szemben, ami növeli a részek önállóságát, a kreatív kezdeményezések mozgásterét. Bár a kiterjedt korrupció, a növekv? egyenl?tlenségek, a tartós munkanélküliség, a magas adók és a kifizetetlen nyugdíjak jelent?s problémának számítanak, a lakosság többsége der?látó, és bízik a jöv?ben, valamint országa vezetésében.

Miért nem lesz ilyen lélegzetelállító India sikere? India népességének 40 százaléka még írástudatlan, a középiskolások aránya csak fele a kínaiénak, a diplomások száma évi 5 százalékkal n?, de ez is csak fele a kínai ütemnek - az alapvet? korlát tehát az oktatásban keresend?. A másik a mez?gazdaság alacsony termelékenysége, amely szintén fele a kínainak, miközben az indiai munkaer? kétharmada a mez?gazdaságban dolgozik. Ráadásul a hinduk és muszlimok közötti vallási konfliktusok, valamint a ma is él? kasztrendszer politikai feszültségeket hordoznak. Ezzel együtt is, a nagy ázsiai liberális demokráciák elég er?sek lesznek ahhoz, hogy átvegyék az Egyesült Államoknak, Európának és Japánnak a gazdasági er?ben megcsappanó szerepét a globális kapitalizmus és demokrácia fenntartásában.

De mi lesz velünk, az Európai Unióval? Oktatás, új technológiák, decentralizáció és az elit beemelése a hatalomba: ezt a kínai receptet bizony át kellene venni!

Robert W. Fogel: Capitalism and Democracy in 2040: Forecasts and Speculations, 2007.

Matolcsy György, hetivalasz.hu

Ajánló